

**FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI
KORUMA DERNEĞİ ÜYELERİNİN
ETİK VE DAVRANIŞ KURALLARI
YÖNETMELİĞİ**

23 Ekim 2010

AIPPI (Uluslararası Fikri Mülkiyet Hakları Koruma Derneği) /AIPPI Türkiye

1. Fikri mülkiyet hakkı sahipleri, avukatlar, akademisyenler, patent-marka vekilleri başta olmak üzere fikri mülkiyet haklarına ilgi duyan herkesi biraraya getirmek suretiyle toplumsal gelişime katkı sağlayacak şekilde fikri mülkiyet haklarının ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeyde en geniş anlamda korunması, geliştirilmesi, teşvik edilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla 1897 yılında kurulmuştur.
2. Merkezi: Zürih, İsviçre
3. Uluslararası Derneğin 100'den fazla ülkede 8000'in üzerinde üyesi mevcuttur.
4. Aralarında Türkiye'nin de dahil olduğu 64 ülkede, ulusal grup olarak yapılanmış ve faaliyet göstermektedir.
5. Türk Ulusal Grubu 09.10.2007 senesinde kurulmuştur ve 26.09.2008 tarihinden beri "Fikri Mülkiyet Hakları Koruma Derneği" adı altında faaliyet göstermektedir.

Dernek Üyelerinin Etik ve Davranış Kuralları Yönetmeliği

I. Tarihçesi :

1. Derneğin kuruluşu aşamasında, Dernek üyelerinin tabi olacağı etik ve davranış kuralları ile ilgili bir düzenleme yapılmasının gerekli olduğuna karar verilmiştir.
2. Bu arada, Dernek ile ilgili diğer zorunlu düzenlemeler (Tüzük, İç İşleyiş Yönetmeliği gibi) hazırlanarak, bu düzenlemeler Derneğin 1. Olağan Genel Kurul toplantısında kabul edilmiştir.
3. Aynı dönemde, Dernek Yönetim Kurulu üyelerinden Önder Özden ve Ömer Dünder tarafından hazırlanmaya başlanan “Fikri Mülkiyet Hakları Koruma Derneği Üyelerinin Etik Ve Davranış Kuralları Yönetmeliği” Derneğin 15.03.2010 tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı’nda kabul edilmiştir.
4. Yönetmelik Derneğin www.aippiturkey.org adresli websitesinde mevcuttur.

Dernek Üyelerinin Etik ve Davranış Kuralları Yönetmeliği

II. Hazırlık Süreci :

1. Uluslararası “Code of Conduct/Davranış Kuralları” metinleri karşılaştırılmalı olarak incelenmiştir.
 - FICPI Code of Conduct
 - Union of European Practitioners in Intellectual Property
 - ECTA Code of Conduct
 - Association of Patent and Trade Mark Attorneys (İrlanda)
 - The Institute of Patent and Trade Mark Attorneys of Australia
2. AIPPI Merkez tarafından kabul edilmiş, bu konuda mer’i bir Yönetmeliğe rastlanılmamıştır.
3. CNIPA (Committee of National Institutes of Intellectual Property Attorneys) tarafından düzenlenen “Davranış Kuralları” ile ilgili Avrupa ülkelerini kapsayan karşılaştırmalı çalışmadan yararlanılmıştır.

Dernek Üyelerinin Etik ve Davranış Kuralları Yönetmeliği

II. Hazırlık Süreci :

4. Konuyla ilgili ulusal mevzuat, uluslararası “Code of Conduct/Davranış Kuralları” metnilerindeki kavram, yaklaşım ve düzenlemelerle beraber değerlendirilmiştir.
5. Çalışmalar sırasında metnin salt avukatları ve marka-patent vekillerini değil, fikri mülkiyet haklarına ilgi duyan ve bu alanda hizmet veren ve/veya hizmet alan mevcut ve potansiyel tüm Dernek üyelerini kucaklaması gerektiğine karar verilmiştir.

Dernek Üyelerinin Etik ve Davranış Kuralları Yönetmeliği

II. Hazırlık Süreci :

6. Bu da metni, esasen;

- üye tanımlamalarının,
- üyeler arası ilişkilerin, ve
- üyelerin müşterileriyle olan ilişkilerinin

düzenlenmesi bakımından mevcut ulusal ve uluslararası düzenlemelerden farklılaştırmış ve kazuistik olmayan, kendine özgü (sui generis) bir yapıya kavuşturmuştur.

7. Taslak metin oluşturulup, Dernek üyelerinin görüşüne sunulmuş ve onların yorumları ışığında revize edilerek nihai hali verilmiştir.

Dernek Üyelerinin Etik ve Davranış Kuralları Yönetmeliği

III. Kapsam / Temel Kavramlar :

1. Hizmet Veren-Alan Üye :

- a. Geniş üye yelpazesi – Sadece avukat veya vekillerden değil, farklı meslek gruplarından (mimar, tasarımcı, eser sahibi, v.b.), ve aynı zamanda akademisyenlerden oluşabilmektedir.
- b. Derneğe sadece fikri haklar alanında hizmet veren kişiler (avukat, marka-patent vekili, tasarımcı, mimar, v.b.) değil, bu alanda hizmet alan kişiler (danışmanlık hizmeti alan kişiler ve şirketler) de üye olabilmekte veya hizmet veren kimi üyeler yer değiştirerek hizmet alan konumuna gelebilmekte ya da tam tersi olabilmektedir.

Dernek Üyelerinin Etik ve Davranış Kuralları Yönetmeliği

III. Kapsam / Temel Kavramlar :

1. Hizmet Veren-Alan Üye :

- c. Dolayısıyla, kimi üyeler ifa ettikleri görev, hizmet ve içinde bulundukları durum itibariyle bu Yönetmelik kapsamında diğerler üyeler kadar aktif olamayabilecekleri gibi, Yönetmelikte düzenlenen kimi hükümlerin de içine düşmeyeceklerdir.
- d. Bu nedenle, üyeler arasında ayrıma gidilerek Yönetmelik salt klasik üye tanımı altında değil, hizmet veren ve alan üye tanımları altında düzenlenmiştir.

Dernek Üyelerinin Etik ve Davranış Kuralları Yönetmeliği

III. Kapsam / Temel Kavramlar :

2. Müşteri Çekmeye Çalışmak (Touting) :

a. Unsurları

- Müşteriyi çekme niyeti olmalı
- Müşterinin talebi olmamalı
- Kişisel iletişim veya reklam yoluyla doğrudan o müşteriye yaklaşılmalı veya yaklaştırmaya çalışılmalı

Dernek Üyelerinin Etik ve Davranış Kuralları Yönetmeliği

III. Kapsam / Temel Kavramlar :

2. Müşteri Çekmeye Çalışmak (Touting) :

b. Yönetmelikteki Düzenlemeler

- Hizmet veren üye, müşteri çekmeye çalışmak olarak değerlendirilebilecek bir işe talip olmamalı, belirtilen biçimde iş arayışına girmemeli ve faaliyetlerini devam ettirmemelidir.
- Hizmet veren üye, bir başka hizmet veren üyenin müşterisi ile doğrudan temasa geçemeyeceği gibi bu müşteriden iş de talep etmemelidir.
- Hizmet veren üye, başka bir hizmet veren üyenin yürütmekte olduğunu bildiği bir iş hakkındaki talimatları müşterinin kendisinden talep gelmedikçe kabul etmemelidir.
- Hizmet veren üye, başka bir hizmet veren üyenin müşterileri hakkında uygunsuz bir şekilde bilgi edinme girişiminde bulunmamalıdır.
- Hizmet ve ücret karşılaştırılarak iş talep edilmemelidir.

Dernek Üyelerinin Etik ve Davranış Kuralları Yönetmeliği

III. Kapsam / Temel Kavramlar :

3. Menfaat Çatışması :

- a. Menfaatleri arasında bir çatışma veya kuvvetle muhtemel çatışma ihtimali bulunan müşterilerden iki veya daha fazlası o olayla ilgili temsil edilemez, tavsiyede bulunulamaz.
- b. Müşteriler arasında menfaat çatışması çıkması halinde ilgili müşteriler durumdan haberdar edilerek her ikisi için yapılan işler durdurulacak ve bunlarla ilgilenmekten sakınılacaktır.
- c. İstisna : Menfaat çatışması bulunan tarafların her birinin yazılı izni ile taraflardan sadece birinin temsili mümkündür.
- d. Hizmet veren üye, mesleği ile kişisel çıkarının çatıştığı durumlarda herhangi bir fikri hak edinemez veya bir fikri hakka ilişkin mali çıkar elde edemez.

Dernek Üyelerinin Etik ve Davranış Kuralları Yönetmeliği

III. Kapsam / Temel Kavramlar :

4. Yardımcı Şahıs / İstihdam Eden Sorumluluğu:

- a. Üye, sunulan hizmet fikri haklar ile ilgili olduğu sürece, üye olmayan yardımcılarının fiillerinden sorumludur.
- b. Her üye, Derneğe üye olmayan aşağıdaki kişilerin fiil ve kusurlarından sorumludur.
 - Üyeyle aynı işyerinde çalışan kişiler,
 - Üyeyle ya da o üyenin şirketiyle bağlantılı ve doğrudan ya da dolaylı olarak üyenin ya da şirketin etkin kontrolü altında olan bir şirkette görev alan kişiler,
 - Üyenin personeli arasında yer alan kişiler.

Dernek Üyelerinin Etik ve Davranış Kuralları Yönetmeliği

III. Kapsam / Temel Kavramlar :

4. Yardımcı Şahıs / İstihdam Eden Sorumluluğu:

- c. İstisna 1 : Fikri haklar ile ilgili olmayan fiil ve kusurlar
- d. İstisna 2 : Üyenin doğrudan veya dolaylı kontrolü altında olmayan kişilerin fiil ve kusurları
- e. İstisna 3 : Yönetmelik hükümleri, üye olmayan bir kişi tarafından istihdam edilen üyeye, üye şayet fikri haklar alanında görevli diğer çalışanların seçim ve/veya kontrolünden sorumluysa uygulanır.

Dernek Üyelerinin Etik ve Davranış Kuralları Yönetmeliği

III. Kapsam / Temel Kavramlar :

5. Reklam:

- a. Reklam yasağı yok. Her türlü iletişim aracı ve yöntemi ile yapılabilir.
- b. Reklam;
 - Diğer üyelerden üstün olduğu mesajını içeremez.
 - Diğer üyeler hakkında eleştiri içeremez.
 - İzin alınmadıkça müşterinin kimliğini içeremez.
 - Hatalı, yanıltıcı, aldatıcı bildirimler içeremez.
 - Adil, dürüst, ölçülü ve doğru olmalı ve sır saklama yükümlülüğüne aykırı olmamalıdır.
 - Yasal mevzuata uygun olmalıdır.
- c. Hizmet veren üye, potansiyel müşteriden talep gelmesi halinde fiyat teklif listesini, iş profilini v.b. sunabilir.

Dernek Üyelerinin Etik ve Davranış Kuralları Yönetmeliği

III. Kapsam / Temel Kavramlar :

6. Adil Rekabet :

- a. Üye resmi kurum veya diğer gerçek veya tüzel kişiler ile arasındaki kişisel ilişkilerini kullanarak kendisini diğer üyeler karşısında haksız olarak avantajlı konuma getirecek veya diğer üyelere zarar verecek davranışlardan kaçınmalıdır.
- b. Hizmet ve ücret karşılaştırılarak iş talep edilmemelidir.
- c. Müşteriden talep gelmesi Yönetmelik'in adil rekabet bakımından ihlalini haklı kılmaz.
- d. Bir üyenin bir başka üyenin takip ettiği işi talimatla devralmasında diğer üyeye haber verme yükümlülüğü vardır.

Dernek Üyelerinin Etik ve Davranış Kuralları Yönetmeliği

IV. Uygulamada Görülen Örnekler :

1. Vekili olmadığı bir iş için süresi geldiğinde yenileme veya yıllık taksit hatırlatması gönderilmesi
2. Uluslararası marka başvurularında TPE red kararı verdiğinde bu kararı WIPO'ya bildirmezden önce direkt olarak WIPO kayıtlarında görünen yabancı vekil ile temasa geçerek henüz gerekçesi dahi bilinmeyen red kararına karşı itiraz teklifinde bulunulması
3. Benzer marka başvurularının tespiti yoluyla vekili olmadığı mevcut benzer tescil sahiplerine itiraz etme teklifinde bulunulması
4. Yabancı bir vekil/meslekdaş ya da müşteri kimliği (var olmayan vekil ya da müşteriler) altında Türkiye'deki rakiplerinden faaliyetleri ve ücret politikaları hakkında bilgi toplanılması

Dernek Üyelerinin Etik ve Davranış Kuralları Yönetmeliği

IV. Uygulamada Görülen Örnekler :

5. Ticaret sicil gazeteleri takip edilip, ticaret unvanındaki esas unsur için marka başvurusu dosyalama teklifi sunulması
6. Başka bir avukatın yürüttüğü dosya ile ilgili olarak müşteriden gelen talimat uyarınca dosyanın fotokopisinin alınıp, mevcut avukatın yaptığı işlemler ya da verdiği bilgiler ile ilgili müşteriyi yanıltıcı ve mevcut avukatı zor durumda bırakıcı açıklamalarda bulunulması
7. Yabancı markayı Türkiye’de tescil ettirme talimatı alan vekil tarafından başvurunun geciktirilerek işbirliği içinde olunan başka bir vekil tarafından aynı marka için daha önce başvuruda bulunulması ve böylelikle kasten yaratılmış olan ihtilafın iki vekil tarafından haksız kazanç sağlanarak ortaklaşa çözülmesi

Dernek Üyelerinin Etik ve Davranış Kuralları Yönetmeliği

IV. Uygulamada Görülen Örnekler :

8. Yabancı markaların Türkiye'deki distribütörleri tarafından, izinsiz ve hatta bazen distribütörlük sözleşmesinde açıkca yasaklanmış olmasına rağmen, marka başvurusunda bulunulması ve bu başvuruların ticari çıkar elde etme amacıyla marka sahibine karşı kullanılması
9. Yukarıdaki örnekte bahsedilen marka tanınmış ise, bu başvuruların Türkiye'de faaliyet gösteren bir vekil tarafından dosyalanması
10. Başkasına ait olduğu bilinen markaların üçüncü kişiler (marka korsanları) tarafından veya vekiller tarafından tescil edilmesi
11. Aynı vekilin bir müşterisi adına yapmış olduğu başvuruya başka bir müşterisi adına itiraz etmesi

Teşekkür ederiz

Önder Özden
Ömer DüNDAR